

BIDRAGSBRÅK. Slaget om missionspengarna handlar om principer. I praktiken får också de helt oskyldiga på käften.
Ledaren, sidan 2

TORSDAG 8 DECEMBER. NR 49/2011

Julen kring bord och grytor
Sidan 7

Första kandidaterna klara
Sidan 5

Framtiden oroar laestadianer
Sidan 6

Från köket till ateljén
Sidan 12

Våga vädra personalproblem

Det är inte mer konflikter i församlingarna än på andra jobb, men församlingarna är sämre på att lösa dem.

Sidan 4

Julklappar från hemliga givare

Sidan 20

Paus från Gud? Tvivel botas med uthållighet.

Sidan 8

Tusen år i Tomas spår

Sidan 10

Tufft när stödjarna sviker

Sidan 5

PROFILEN THOMAS LUNDIN:

Mannen under schlagerytan

Sidan 2

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Bidragsbråk som drabbar oskyldiga

DET OMDEBATTERADE beslutet från Helsingfors och Vandasamfälligheterna nu i höst att inte längre ge budgetmedel till vissa missionsorganisationer har satt vägen i rullning. Beslutet var en kraftig och medveten signal. Helsingforsamfällighetens tidning Kirkko & Kaupunki definierar på ledarplats: "Nu vill man tala om för både de egna medlemmarna och hela landet hurudana värden Helsingfors och Vanda verkligen ställer sig bakom". Så talar den som besitter maktmedel, i det här fallet pengar. Helsingfors samfällighet kanaliserar årligen cirka tre miljoner av sina skatteintäkter utomlands. Fram till 2014 blir den finska evangelieföreningen SLEY och den svenska systerorganisationen SLEF utan. Det blir också Säningsmannen och något överraskande i sista valet även radiomissionen Budbärarna (SANSÄ).

MOTIVERINGEN till beslutet var att församlingarna inte längre vill stöda organisationer vars teologi och jämlikhetssyn inte rimmar med kyrkans linje. Det låter naturligtvis bra. Samtidigt är det hela väldigt underligt i skenet av att de underkända ingår bland kyrkans sju officiella missionsorganisationer. Ännu mer förbryllande blir det när ordföranden för den nämnd som leder missionssamarbetet i rikskyrkan, Lappobiskopen Simo Peura, ryter till och undrar vem det är som bestämmer egentligen. "När församlingarna ställer egna kriterier för organisationerna sätter de sig över både kyrkomötet och biskopsmötet", menar Peura. Han får genast mothugg från beslutsfattarna i metropolområdet som tycker att det är organisationerna som svikit kyrkans linje i sin syn på kvinnliga präster eller sexuella minoriteter.

DRAGKAMPEN börjar ta sig uttryck i en splittring som inte bara löper genom teologiska skikt. Den triggar också en djupt rotad och gammal stad-landdimension. När "herrarna i Helsingfors" börjar bestämma reser "bönderna" oundvikligen ragg – och så är Pandoras ask öppnad. Det som kommer ut sprätter över parter som inte varit inblandade.

PÅ ORTER där stödet för de portade missionsorganisationerna är starkt vänder man nu ilskna och anklagande blickar mot de mönsterelever som blev kvar. Organisationer som Finska Missions-sällskapet (FMS) och Kyrkans Utlandshjälp (KUA) beskylls för att sko sig på läget. I protest sänker en del församlingar – de mest missionsaktiva – kraftigt sitt understöd till dessa två och styr pengarna till de organisationer som diskats. Församlingen i Nyslott-Sääminki meddelade häromveckan att de i fortsättningen prioriterar ner stödet till både FMS och KUA.

SORGLIGAST av allt är att det som sker i praktiken drabbar mottagare utanför landets gränser. Om det dessutom får kyrkomedlemmen i gemen att tveka att alls öppna börsen för mission och internationell diakoni är förlusten stor.

"Om det får kyrkomedlemmen i gemen att tveka att alls öppna börsen för mission och internationell diakoni är förlusten stor."

PROFILEN: THOMAS LUNDIN

"Vår tro kan se olika ut men i tvivlet är vi alla på samma linje."

Thomas tvivlaren

Thomas Lundin har alltid gått sin egen väg utan att bry sig om vad andra tänkt eller tyckt om honom.
– Om man ställde mig på rad med andra finska män skulle jag säkert sticka ut i någons ögon.

TEXT OCH FOTO: MARINA WIIK

När **Thomas Lundin**, 37, var tonåring var hans största dröm att bli vuxen.

– Jag har alltid trivts med äldre mäniskor. Som 14-åring gick jag med i musiksamfundet *Visans vänner* och blev den yngsta vissångaren i Norden.

En annan orsak till otåligheten var att han längtade bort från sin hemstad. – Hangö kändes grå och trist, speciellt på vintern. Jag ville sitta på en mysig kvarterskrog, ha djupa diskussioner, skriva dikter och läsa Kafka.

Lundin växte upp som mellanbarn i ett tryggt och kärleksfullt arbetarhem.

– När jag ser tillbaka inser jag att jag var en ganska ovanlig unge. Ingen i vår släkt var intresserad av att uppträda, men mina föräldrar har alltid sporrat mig och låtit mig gå mina egna vägar.

Han började tidigt plinka på gitarren, sjunga och spela teater i Hangö svenska teaterförening. Inspiration hämtade han bland annat från Eurovisionens schlagerfestival.

– Under Kekkonen-eran var vi svältfödda på internationell glamour. Jag bandade in varje avsnitt av Eurovisionen och kan fortfarande alla länders bidrag från 80- och 90-talen utantill. Det är ett bra partytrick.

I dag är Lundin känd som den främsta finska schlagerexperten. Han är också självskrivnen medlem i den samnordiska tv-juryn som utvärderar tävlingsbidragen inför *Eurovision Song Contest*.

– Många tycker att det behövs mer fakta och allvar i världen. Jag tycker tvärtom: vi behöver glädje och yta för att klara av all stress och hets.

Lundin ser inte yta och djup som varandras motsatser.

– Även det som kan verka väldigt ytligt kan väcka tankar och hjälpa oss förstå vår omvärld bättre.

Vill ge sin barnatro vidare

År 2007 blev Thomas Lundin utnämnd till årets sexigaste man av radioprogrammet *Sissis lyssnare*. Själv tycker han det säger mer om de kvinnor som röstat än om honom.

– Om man skulle ställa mig på rad med andra finska män skulle jag säkert sticka ut i någons ögon. Lyckligtvis är den råbarkade manstypen allt mer ett undantag. Krigsärren håller på att gå ut.

Själv har Lundin aldrig uppfattat sig som märkvärdig eller annorlunda.

– Jag lever ett vanligt familjeliv, lagar mat, städar och skickar iväg barnen till skolan. Däremot är jag stenhård på vissa områden. Jag motsätter mig all form av mobbning och vill skydda mig från att bli cynisk.

Efter journalistikstudier vid Svenska social- och kommunalhögskolan har Lundin jobbat som bland annat radioreporter, skådespelare och programvärd. Sedan 2009 är han frilans.

Under det gångna året har han bland

annat jobbat med konsertserien *Sankte Per och Thomas Tvivlaren* som turnerar runt om i Svenskfinland.

– Den svenska artisten **Per Rosenius** och jag har också samarbetat tidigare. Vi har färdats otaliga timmar i bil och samtalat om bland annat trosfrågor. Per är uppvuxen i ett baptisthem och är numera aktiv i Svenska kyrkan.

Själv växte Lundin upp i en ganska sekulär familj som ändå alltid hört till kyrkan.

– Jag fick med mig en barnatro hemifrån och den har jag också velat ge vidare till mina barn. Jag förstår mig inte på föräldrar som vill bespara sina barn från Jesus men glatt låter dem tro på jultomten.

Några gånger har han loggat in på

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Chefredaktör och ansvarig utgivare
May Wikström
tfn (09) 612 615 33/
040 153 0313
chefred@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Mannerheimvägen 16 A 9
00100 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49
Fax (09) 278 4138

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
gsm 050 585 6460

Redaktörer:
e-post: namn@kyrkpressen.fi

Rolf af Hällström
tfn (09) 612 615 53

Christa Mickelsson
tfn (09) 612 615 57

Johan Sandberg
(Österbotten)
gsm 050 585 6460

Sofia Torvalds,
tfn (09) 612 615 54

Marina Wiik
tfn (09) 612 615 52

Nina Österholm
tfn (09) 612 615 51

Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi

Layout:
Malin Aho

Utges av:
Fontana Media Ab

Bank:
Sampo
800012-00105840

Paradbild:
Marina Wiik

Tryck:
KSF Media Ab, Vanda

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Marianne Tanttinen,
tfn (09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 23% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före.

För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
e-post: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Tom Kytöpuuro,
gsm 041 447 5725

Björn Sten,
gsm 0400 012 390

Leif Westerling,
gsm 050 329 4444,
fax (09) 278 4138

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
gsm 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar tfn (09) 612 615 50, **prenumeration@kyrkpressen.fi**.

Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 62 €
Utlandet 76 €

eroakirkosta.fi och varit på vippen att skriva ut sig ur kyrkan.

– Sen har jag besinnat mig och insett att jag blivit provocerad av något jag sett eller hört. Vad skulle bli kvar av kyrkan om alla med en human människobild lämnade den?

Han har ändå lite svårt för att koppla ihop sig själv med ordet kristen.

– Många ser tvivel som något fult som hotar sticka hål på deras tro. Om man ser tron som en ballong är det förstås så, men jag föredrar att se det som fantastiskt att få in ny luft i ballongen, alltså tron.

En problematiserande julmänniska

Genom *Sankte Per* och *Thomas Tvivlaren*, liksom genom allt annat han gör, vill

THOMAS LUNDIN vill inte begränsa sig till ”antingen-eller” varken när det gäller jobb eller trosfrågor.

han plantera frågor hos publiken.

– Jag ställer gärna motfrågor men är mindre intresserad av att ge färdiga svar.

Som 9-åring sjöng Lundin för första gången i julottan. Kyrkobesöket på julaftonsmorgonen är fortfarande en ofrånkomlig del av hans julfirande.

– Jag vill gå ensam och gärna så tidigt som möjlig. Ibland har jag ändå låtit svärmor göra mig sällskap.

Vad söker du där?

– Bra fråga. Jag tror jag söker efter kontinuitet och tradition, både i mig själv och rent fysiskt.

Han funderar en stund och tillägger:

– När jag ser bokstavstroende böja knä inför ett litet barn tänker jag att det måste finnas en viss ödmjukhet i dem trots allt, att de inte kan vara

så förstockade som de verkar ibland.

Som musikhänna älskar Thomas Lundin förstås också julsånger – både i äldre och nyare tappning.

– En av mina favoritsånger är *Dagen är kommen*, som alltid sjungs i julottan.

Också i övrigt är Thomas Lundin en äkta julmänniska.

– Jag firar en typisk familjejul med barnaskratt, julgran, strömming och lådor. För mig har julen alltid varit en glad högtid, men jag inser att jag varit lyckligt lottad också i det avseendet.

Tvivlar du någonsin på dig själv?

– Visst är jag ibland missnöjd med en enskild prestation, men det rubbar inte min självkänsla. Samtidigt är självkänslan lite som kondition: en färskvara som måste tränas.

THOMAS LUNDIN

BOR I EKENÄS MED FRUN SONJA, SOM ÄR OPERATIONSSJUKSKÖTARE, OCH BARNEN LUKAS, 12 OCH MAJA, 10.

MÅNGSYSSLARE I UNDERHÅLLNINGSBANSCHEN. GILLAR FAMILJELIV, MATLAGNING, ATT LÄSA OCH RESA.

MOTTO: ”LIVET ÄR INTE HUR MAN HAR DET UTAN HUR MAN TAR DET.”

GÅR VARJE ÅR I JULOTTAN.

Weckström till Snappertuna

NY HERDE. Markus Weckström har installerats som kyrkoherde i Snappertuna församling. Weckström tillträdde sin tjänst i juli och hälsades nu varmt välkomna av både förtroendevalda och församlingsbor, som i stort antal slöt upp vid både gudstjänsten och kyrkkaffet.

Markus Weckström har tidigare varit militärpas-

tor vid Nylands Brigad och också varit utkommanderad som militärpastor i ett halvt år i Afghanistan.

MARKUS ANDERSSON

Två svenska teologer fick pengar

UNDERSTÖD. Kyrkans forskningscentral har delat ut över 200 000 euro i stipendier för 2012.

Teologie magister **Eeto Kejonen** fick det största stipendiet för svensk-språkig forskning på 17 600 euro.

Kejonen gör en etisk analys av tre finska väckelserörelers uppfattningar om homosexualitet un-

der åren 1970–2010.

Det andra svenskspråkiga forskningsstipendiet (5 200 euro) gick till teologie magsiter **Fredrik Portin** för forskning kring livsåskådning och gudstjänst.

Kyrkans forskningscentral fick 68 ansökningar och beviljade sammanlagt 28 stipendier till en summa av 227 080 euro.

expedition

Kyrkodagar i Vasa 26-29.1.2012

Jonas Helgesson

Maria Küchen

Björn Vikström

Hans Stiglund

evl.fi/kyrkodagar

Anmäl dig senast 2 januari 2012!

Arrangörer: Kyrkans central för det svenska arbetet, Vasa svenska församling och Domkapitlet i Borgå stift

”Vi tror att chefen kan läsa tankar. Vi sitter tysta på mötet, vi går därifrån och sen sätter pratlådan i gång.”
Margareta Puiras

Tala öppet om tvister

KONFLIKTER. När ett saftigt gräl blossar upp i en församling bli det snabbt rubriker i tidningarna. Men experterna säger att det inte grälas mer i församlingar än på andra arbetsplatser. Däremot sopas konflikterna under mattan och utreds alltför sent.

TEXT: SOFIA TORVALDS ILLUSTRATION: WILFRED HILDONEN

”Tvister skapar oro i Vanda församling”, skrev Hbl förra veckan. Artikeln beskrev ett inflammerat arbetsklimat, folk som sagt upp sig, förtroendevalda och församlingsmedlemmar som var upprörda och en kyrkoherde som tyckte att han kommit till en församling med dålig arbetskultur.

Det är inte första gången det skrivs om konflikter i en församling, och knappast den sista. Att folk inte kan komma överens med varann i just församlingar känns extra provocerande. Ska inte de kristna ”älska varandra”?

Det är just det där med att ”älska varandra” som leder till problem i församlingarna, tror **Harri Palmu** vid Kyrkans forskningscentral.

– Arbetskulturen i församlingarna verkar vara sådan att man sluter ögonen för konflikter och sopar dem under mattan. Man hoppas att de ska lösa sig av sig självt. Då får konflikterna jäsa alltför länge. Det skulle vara bättre att ta itu med dem genast och försöka hitta bra lösningar, menar han.

Att församlingarna skulle plågas av fler konflikter än andra arbets-

platser är en seglivad myt.

– Det kom en sådan undersökning en gång, och den tycker journalister om att gräva fram. Men i dag visar forskningen att församlingarna har ungefär lika mycket problem med arbetsklimatet som till exempel kommunerna, säger Palmu.

Irriterande kolleger

Konflikterna tenderar att hopa sig på de arbetsplatser där folk redan har det kämpigt.

– Finns det en konflikt så finns det snart åtta, säger Palmu.

Han har forskat i konflikter i församlingar under strukturomvandling. Siffrorna visar att alla typer av konflikter – både med cheferna och mellan arbetslagarna – ökar betydligt i församlingar

som upplevt stora strukturförändringar till exempel i form av församlingsammanslagningar.

– Oftast beror konflikterna på att personer har egenskaper som irriterar andra, säger Palmu.

Vänd inte andra kinden till

– I Borgå stift är stämningen överlag ganska öppen, tycker **Margareta Puiras**, stiftssekreterare för personalvård. Det är hon som intervjuar församlingsanställda inför en biskopsvisitation och gör åtgärdsförslag om hur problem ska lösas.

– Vi har blivit bättre på att inte sopa under mattan, men ändå händer det att viljan att lösa en konflikt saknas i arbetslaget. När man kommer utifrån och ser på arbetslaget och vänder spegeln mot dem brukar det föda insikter.

I församlingarna är vi alltför bra på att vända andra kinden till, menar Puiras.

– Man blir så förfärligt tolerant och accepterar att någon alltid är på dåligt humör och spyr galla över andra.

Ett annat problem är brist på kommunikation.

– Vi tror att chefen kan läsa tankar. Vi sitter tysta på mötet, vi går därifrån och sen sätter pratlådan i gång.

Hon är speciellt bekymrad över hur de anställda mår efter församlingsammanslagningar.

– De borde förberedas bättre. Men eftersom man inte vill slås samman vill man inte heller förbereda sig.

PRESSFRIHET HEMLIGSTÄMPLING

Kotimaa frias av HD

Högsta domstolen (HD) har friat tidningen Kotimaa i ett ärekränkingsmål. Tings- och hovrätten har tidigare dömt tidningen och dess numera avlidna chefredaktör Jaakko Elenius till böter och ersättningar för grov ärekränkning.

Tidningen läckte för sju år sedan uppgifter ur en hemligstämplad utredning som gjorts av Muhos kommun. I rapporten prickades en rektor, som också var religionslärare, för att hans undervisningsmetod präglades av ”skrik och gråt”.

NÄTET HANDBÖCKER

Nätpsalmboken allt populärare

Första advent var populär också när det gäller att ladda ner psalmer i mobiltelefoner.

– Nätpsalmboken läses i alla världsdelar, säger nätchefen **Sami Kallioinen** på Kyrkostryelsen. I oktober laddade man ner psalmer till 55 olika länder.

Nätpsalmboken används mest i samband med förrättningar, men också skolor är flitiga användare. Nätpsalmboken startade år 2006 och den svenska versionen har adressen <http://evl.fi/psalmbok>.

POLITIK LIVSÅSKÅDNING

Gröna fick kyrkvänlig grupp

Partimedlemmar i Gröna förbundet kan numera gå med i en medlemsförening som är positivt inställd till kyrka och kristendom.

– Folk har portats från verksamheten genom en från och ofördragsam politisk linje, säger professor **Heikki Hiilamo** hör till initiativtagarna bakom gruppen ”Nådens Gröna” (Armon Vihreät).

Sedan tidigare har partiet en ateistisk gruppering. De grönas partiprogram vill marginalisera kyrka och religion i samhället.

En första titt på kandidatlistorna

VALTIDER. En färdig prästlista och två lekmanallistor på god väg är skörden hittills inför valet till stiftsfullmäktige och kyrkomötet.

TEXT: JOHAN SANDBERG
OCH ERIKA RÖNNGÅRD

Valmansföreningarna i södra Finland och Österbotten har sammanställt en första version av sina kandidatlistor. I nuläget är 20 lekman-kandidater uppställda i valet till stiftsfullmäktige och sju lekman-kandidater till kyrkomötet.

Bland de fyra som kandiderar till kyrkomötet på den österbottniska listan finns bland andra **Görel Ahlnäs** som ställer upp för omval. Även **Göran Stenlund** som föll ur kyrkomötet för fyra år sedan kandiderar liksom

också **Mischa Hietanen** och **Johan Österholm**.

Stiftsfullmäktiges nuvarande ordförande **Lars-Ragnar Knuts** från Åbo ställer inte upp för omval.

De båda lekmanallistorerna är i skrivande stund inte kompletta. Den österbottniska listans representanter söker fler kandidater främst i Närpes prosteri.

Listan "För folkkyrkan" värvar kandidater speciellt aktivt i Domprosteriet och Mellersta Nylands prosteri.

Kom alla-rörelsen ställer upp egna kandidater enbart i Helsingfors stift. I Borgå stift stöder rörelsen kandidater på reformvänliga listor.

De slutgiltiga kandidatlistorna lämnas in till domkapitlet senast 15 december. En första prästlista har redan färdigställts. Listorna nedan är de som kommit till redaktionens kännedom vid denna tidnings pressläggning.

NOMINERADE KANDIDATER

För folkkyrkan, kandidater till stiftsfullmäktige:

Jan-Erik Eklöf, Vanda svenska Carola Ekrem, Petrus församling Magnus Engblom, Esbo sv. Gunnel M. Helander, Hangö sv. Eivor Huldén, Åbo svenska Janette Lagerroos, Västaboland Ingolf Lindén, Borgå svenska Leif Lindgren, Kimitoöns Lars Lundsten, Johannes Stig Nyberg, Tenala församling Karl-Gustav Pihlström, Ekenäs Helena Salenius, Matteus

För folkkyrkan, kandidater till kyrkomötet:

Maria Björnberg-Enckell, Johannes Stig Kankkonen, Esbo svenska Åsa A. Westerlund, Pojo svenska

Lekmanallistor för Österbotten, kandidater till stiftsfullmäktige:

Holmgård Kenneth Lahti Jussi Lindgren Lemuel Nybäck Lisen Näse Gun-Maj Sjöbacka Kristian Snellman Hans Åminne Cecilia

Lekmanallistor för Österbotten, kandidater till kyrkomötet:

Ahlnäs Görel Hietanen Mischa

Stenlund Göran Österholm Johan

Första prästlistan till stiftsfullmäktige:

Ann-Mari Audas-Willman, tf kyrkoherde Berndt Berg, kyrkoherde Mia Bäck, församlingspastor Malena Björkgren, tf kaplan Monica Heikel-Nyberg, församlingspastor Siv Jern, kaplan Anders Kronlund, kyrkoherde Jon Lindeman, kyrkoherde Stina Lindgård, tf kaplan Kim Lück, chef för gemensamt svenskt församlingsarbete Jan-Erik Nyberg, chef för familjerådgivningscentral Kim Rantala, kyrkoherde Tomas Ray, kaplan Minna Silfvergren, kaplan Anders Store, kyrkoherde Gunnar Särs, kaplan Claus Terlinden, kaplan Johan Westerlund, kyrkoherde

Första prästlistan till kyrkomötet:

Catharina Englund, församlingspastor/sjukhuspräst Helene Lijeström, kyrkoherde Mats Lindgård, kyrkoherde Ann-Sofi Storbacka, sjukhuspräst Bo-Göran Åstrand, kyrkoherde Björn Öhman, omsorgspräst

Kämpigt när bidragen sinar

SIBIRIEN. Folkmissionen har förlorat flera understödjare. – Jag tycker att den finska kyrkan är schizofren, säger Juha Saari.

TEXT: KERSTIN HALDIN-RÖNN

Vasafödda **Juha Saari** är prost i världens största prosteri. Det ligger i Sibirien och spänner över sex tidszoner från Omsk till Vladivostok. De små lutherska församlingarna tillhör den ingermanländska kyrkan.

– Men vi är moderna i Sibirien. Varje vecka har jag konferens med präster inom tre tidszoner på Skype. Vi går genom predikotexter, samlar böneämnen och delar nyheter.

Juha Saari har med hustru **Anu** och fem barn verkat i Sibirien i tio år. Familjen är utsänd av Folkmissionen. Deras arbete påverkas direkt av huvudstadssamfälligheternas beslut att inte understöda organisationer vars linje avviker från kyrkans officiella linje gällande exempelvis kvinnor i prästämbetet.

– I ett land som för det mesta haft krig tornar problemen upp sig, säger Juha Saari. Vi gör vad vi kan. Men utan pengar kan vi inte hjälpa.

Kyrka för fångar och deporterade

De sibiriska lutheranerna firar i år 300-års jubileum. De första lutheranerna var officerare ur kung Karl XII:s armé, som tillfångatogs efter nederlaget i Poltava år 1711. De startade en skola och byggde en kyrka. Bland dem uppstod en pietistisk väckelse. Efter freden i Nystad år 1721 fick svenskar och finnar återvända hem. Där spred de den pietistiska väckelse de upplevt i Sibirien. Den gick under namnet herrgårdsväckelsen och gav grogrund till flere av våra andra väckelserörelser.

Men till Sibirien förpassades allt fler lutheraner mot sin vilja. De var fångar från Finland åren 1826-88 och deporterade från de baltis-

Ett av sommarens familjeläger i Juha Saaris sibiriska församling avslutades med dop av mor och dotter i en av Jeniseis bifloder. FOTO: IISAKKI SAARI

ka länderna i olika etapper. Under sovjettiden drabbades kyrkan av stor förföljelse men små grupper av troende kämpade vidare. I dag är det få som kan finska, man hör mer estniska och lettiska.

– Kyrkan är i dag mångnationell och mångkulturell. Vi sjunger, läser och ber på flera olika språk.

Vad gäller jubileet får man

ta det enkla formuläret, resursbristen är stor.

Saari som semestrat i Finland döljer inte sin förtrytelse över de minskade bidragen och de teman som toppat kyrkliga nyheter på senare tid.

– Jag tycker att den finska kyrkan är schizofren. Följden av kampanjen om "Anni" blev att Helsingfors-

fälligheten strök vårt bidrag på 70 000 euro. Folkmissionen var en av kampanjens arrangörer och pengarna drogs in för att kampanjen sades förtrycka kvinnor. Pengarna togs av oss. Om de finska stödförsamlingarna drar bort sitt understöd så påverkar det ofrånkomligt vårt arbete bland dem som lider mest.

ENERGI VINDMÖLLOR

Karleby hyr ut mark för vindkraft Karleby kyrkliga samfällighet överväger att hyra ut ett tusen hektar stort skogsområde i Kannus för en vindmøllpark till det tyska företaget Infinergies.

Företaget avser bygga 40 møllor i området. Hyresavtalet ger samfälligheten ett årligt arrende på 20 000 euro gänast avtalet undertecknats. När møllorna producerar energi stiger arrendet till mellan 320 000 och 400 000 euro.

Kyrkofullmäktige tar ställning till avtalet i december, skriver ÖT.

JOHAN SANDBERG

MARTYRKYRKANS VÄNNER

Samarbetsavtal med egyptiska kristna

Johan Candelin från Martyrkyrkans vänner har undertecknat ett samarbetsavtal med den Evangeliska Alliansen i Egypten. Den Evangeliska Alliansen i Egypten omfattar cirka 4 000 protestantiska kyrkor i olika delar av landet. Verksamheten är aktiv med bland annat ungdomsarbete och evangelisation och hjälpprojekt för de fattigaste.

Under resan sammanträffade Candelin också med biskop **Thomas** från den koptiska kyrkan.

Trots ett stort antal attacker mot de koptiska kristna har inga protestantiska kyrkor tillsvidare attackerats.

BERTIL KERO och Stig-Erik Enkvist bekymrar sig för hur laestadianerna ska kunna bevara sin tro och identitet i en föränderlig kyrka.

Laestadianer allt mer trängda

LAESTADIANISMEN. Den laestadianska väckelserörelsen i Finland och Sverige vill ha fortsatt samarbete med statskyrkan. Men inte till vilket pris som helst.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

– Nu står vi inför en helt ny situation i kyrkan, att den som håller sig till Guds ord fräntas möjligheten att verka i den. Då måste vi fundera vad vi gör, säger **Stig-Erik Enkvist**, lekmannapredikant i Larsmo.

Laestadianernas fridsföreningars förbund LFF har tillsatt en arbetsgrupp som ska utvärdera nuläget och fundera på framtiden.

En tröskelfråga för laestadianerna liksom för många andra inomkyrkliga väckelserörelser är om kyrkomötet öppnar för kyrklig vigsel av samkönade par.

– Vill man betala skatt till en kyrka som välsignar det som Guds ord förklarar som synd, undrar Enkvist. Jag har svårt att förstå att kyrkan har

råd att utmönstra väckelserörelserna. Hur ska organisationen gå runt ekonomiskt?

Han uppskattar att den laestadianska rörelsen har sjutusen medlemmar i församlingarna runt Jakobstad och Karleby.

– Av dem samlas kanske fyratusen för att lyssna till Guds ord varje söndag. Det är fler än i alla kyrkor i Borgå stift tillsammans. Det är inte bara en resurs utan också ett ansvar.

Kyrkan förvaltar sakramenten

Den laestadianska verksamhetsmodellen bygger på att rörelsen har egna lekmannapredikanter medan kyrkans präster förvaltar sakramenten.

– I norra svenska Österbotten finns flera bibeltrogna präster och församlingar som inte har kvinnliga präster. Vi kan gå till nattvarden där. Men förändras läget i församlingarna måste vi ta ny ställning till saken.

I Sverige ställer allt färre präster upp för rörelsen.

– I hela landet finns i dag endast ett tjugotal präster som hjälper oss med sakramenten, säger församlingsäldste

Bertel Kero från Pajala i norra Sverige. Det innebär att laestadianerna i Sverige tvingas söka nya modeller.

– Men när tiden är inne behöver vi en organisation för den gamla bibeltrogna kyrkan att falla tillbaka på. Annars blir vi en sekt. Det varnade **Juhani Raattamaa** i tiderna för, när samma tendenser var å färde på 1800-talet, säger Kero.

I Korpilombolo i Pajala har det redan bildats en gudstjänstgemenskap med en präst som Missionprovinsen vikt. Men att börja samarbeta med Missionsprovinsen är ett kontroversiellt steg även bland laestadianerna.

– Vi behöver kyrkan med bibeltrogna präster och biskopar. Vi ska inte stänga dörrarna så länge vi får förkunna ordet.

Men nu håller laestadianerna på att tappa det goda samarbetet med statskyrkan.

– Vi står inför samma scenario här i Finland, säger Enkvist. Inga unga män från rörelsen får bli prästvigda eftersom det förutsätter att man godkänner kvinnliga präster.

Å andra sidan är man inte beredd att ha gudstjänstgemenskap med Lutherstiftelsen.

– En orsak är att de inte tycker om lekmannaverksamhet. Den är ju grunden i vår verksamhet.

Inte välkomna till Helsingfors

– Börjar vi samarbeta med Lutherstiftelsen kapar vi alla möjligheter att verka i den evangelisk lutherska kyrkan, säger Enkvist. Våra predikanter predikar i högmässor, bykyrkor och äldreomsorg runt om i stiftet. Redan nu är rörelsens predikanter i praktiken utslutna från kyrkorna i Helsingfors. Det här håller på att sprida sig.

Enkvist ser att rörelsen är välsignad i och med att man har en färdig infrastruktur i norra svenska Österbotten med bönehus och ett förbund, LFF.

– En predikantbroder har påpekat att Kristus lämnade sakramenten till sina lärjungar, inte till kyrkans präster. Kyrkan har monopoliserat sakramenten.

Hur man ska gå vidare är en utmaning för väckelserörelsen.

– Vi vill bevara vår tro och vår identitet, säger Enkvist. Vi vet inte i dag vad som är bäst, men jag tror Gud uppenbarar det när vi behöver veta det.

Tidningar inför julen!
Barnens favoriter Julstjärnan och Skattkistan

 fontana
M·E·D·I·A

6 €

4,40

Ge en årsprenumeration på Skattkistan i gåva!
Åtta tidningar 21,90

Beställ tidningar och presentkort här:

(09) 612 615 30

info@fontanamedia.fi

GLITTER, GRYTOR och glädje. Överste Vibeke Krommenhoek har smakat på många olika jular, och ofta i arbetets tecken.

Gemenskapen kärare än maten

JULINGREDIENSER.

Vibeke Krommenhoeks julrecept behöver inga ingredienser men nog en gryta.

TEXT & FOTO:
NINA ÖSTERHOLM

Vibeke Krommenhoek är kommandör i Frälsningsarmén och sedan tre år tillbaka stationerad i Finland. Hon har bott, arbetat och firat jul i fem europeiska länder.

I Norden är julmaten mycket viktigare än på kontinenten. Till exempel i Holland äter man vad man vill på julafton, kanske hämtat från en kinesisk restaurang. Hon medger att hämtat på julafton känns lite konstigt för en dansk som hon, å andra sidan vill hon inte lägga själva maten i fokus.

Gemenskapen runt jultbordet är det viktigaste. De flesta finländare har råd med mat men det finns många ensamma. På julen borde ingen behöva vara ensam.

Grötgemenskap

Ett säkert jultecken för kommandör Krommenhoek är när Frälsningsarméns julgrytor för insamling av pengar, kläder, och leksaker åker fram på gator och torg.

Med grytorna brukar också kölden komma, säger hon och huttrar.

Insamlade medel går i jul-tider bland annat till julfester och julmåltider för behövande.

Det är lika viktigt att äta tillsammans som själva maten. Vi blir ju helt prilliga när det är dags för en enkel julgröt – det är så roligt att äta tillsammans.

Till julmåltiderna kommer också många sådana som söker sällskap framför mathjälp.

Men visst behövs matutdelningen också. Särskilt unga människor, studerande, ökar i brödköerna. Det beror delvis på att de inte lyckats få något jobb under sommaren och kassan är tom till vintern.

Bästa julen på jobb

Som överste i Frälsningsar-

mén är Krommenhoek underställd generalen i London. Med 3–4 månaders varsel kan hon och hennes man Dick Krommenhoek bli förflyttade till en ny ort. Efter tre år i Finland börjar den tiden närma sig.

Kommandörerna är som präster och flyttas runt i de 124 länder där Frälsningsarmén verkar. Vi stannar i genomsnitt 3–5 år på ett ställe.

Du vet alltså inte var du firar jul nästa år?

Nej, det kan också vara i Kuwait eller i Dubai.

Hur ska du fira i år?

Vi åker till barnen i Köpenhamn. Vartannat år är vi på jobb på julen.

Innan Krommenhoek tog värvning i armén arbetade hon som sjuksköterska.

Jag är van att arbeta på julen och mina bästa jular har jag nog firat på jobbet. Människorna är så glada och tacksamma på julen och man blir själv glad av att få hjälpa andra.

Hon hänvisar till en undersökningen som visar att

man verkligen blir lyckligare av att hjälpa.

I Köpenhamn hade vi så många frivilliga att vi måste sätta stopp. Arbetet fungerar också bra i Helsingfors.

Gläd er

Vibeke Krommenhoeks jult-bön handlar också om det fina folket.

Jag önskar att människorna i Finland skulle få lite mera. Att glädjen skulle sprida sig, det har inflytande på hela samhället, tror jag.

Hon hänvisar till ängelns ord i julevangeliet: Jag bär bud till er om en stor glädje, en glädje för hela folket.

Också ängeln säger att vi ska glädja oss. För mig är julens budskap att få bli genomträngd av glädje. Alla människor borde känna att julens budskap också handlar om dem.

JULGLÄDJE

Hjälpen en medmänniska. Dela en måltidsgemenskap. Le mot varandra.

VÅGA FRÅGA

Hur ska jag orka genom den mörka tiden?

Påverkar vintermörkret vårt psyke på riktigt eller är det bara något vi nordbor tror? Finns det mörkerdepression och hur ska man klara sig undan den om man brukar bli ledsen under vinterhalvåret?

MARIA SUNDGREN-LILLQVIST är kognitiv psykoterapeut och svarar på läsarfrågor om hälsa, familj och fostran och relationer.

Det finns inga klara bevis eller förklaringar på hur mörkret påverkar vårt psykiska mående, bara olika teorier om att ljuset påverkar hjärnan och vår inre klocka. Man tänker sig att ljuset har betydelse för hur hormonet melatonin, som påverkar vår dygnsrytm, utsöndras. Årftliga faktorer och livsstil kan också vara bidragande orsaker till den årstidsbundna depressionen.

Drabbas man av årstidsbunden depression betyder det att man får upprepade depressioner vid samma tidpunkt under flera år. Denna period brukar då oftast inträffa under hösten, under den mörkaste tiden. Peridon inleds i oktober och framåt för att klinga av i februari-mars när ljuset återvänder. Det man vet i dag är att cirka en procent av finländarna lider av årstidsbunden depression, medan 10–30 procent får vissa symtom som trötthet, nedstämdhet och inaktivitet. Det är väldigt vanligt att man äter mycket kolhydratrik/sockerrik kost, vilket leder till viktökning. Det är bevisat att socker ger tröst och lindring. Fast i längden blir det en dålig tröst eftersom en stor viktökning sällan är behaglig.

Den som drabbas av vinterdepression kan få hjälp av ljusterapi. Ljusterapi ges vid sjukhus och måste upprepas varje dag under den mörkaste tiden. Många har också nytta av antidepressiva mediciner. Självt kan man medvetet försöka ta vara på det lilla dagsljus som finns. Men för den som arbetar dagtid kan det vara svårt att hinna träffa den bleka december-solen. Försök ta en kort promenad på lunchrasten för att åtminstone få lite ljus. Vi mår också bra av motion. Det kan vara svårt att komma igång när man helst av allt vill stanna på soffan, men vi blir inte piggare av att bara sova. Vi mår också bra av regelbundenhet, av att lägga oss vid samma tidpunkt varje kväll och stiga upp vid samma tid på morgonen. Kostcirkeln och tallriksmodellen fungerar också fortfarande som riktlinjer för hur vi ska äta hälsosamt. Att helt utesluta kolhydrater är inte bra, en sund balans mellan kolhydrater, fetter och proteiner är att föredra.

Enligt viss statistik är det bara femton procent av befolkningen som inte alls påverkas av årstidsförändringar. Det innebär att resten av oss verkligen känner av mörkret. Då handlar det om att acceptera mörkret och göra det bästa av det och samtidigt påminna oss om att ljuset återvänder!

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjuksköterskor och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Mannerheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN ERIKA RÖNNGÅRD

Barmhärtiga vinterljus

Vid rödlyset vänder jag blicken från skyltfönstren mitt emot och suger istället i mig himlen som ljusnat i blekrosa strimmor över järnvägsstationen. Så välkommen den

är efter dagar och åter dagar när molnen legat som ett kompakt grått täcke över staden.

Några dagar tidigare i den långa tillvaron när dagarna går från svart till svart med en glimt av grå halvda-ger däremellan har jag frustrerat frågat vad november

egentligen fyller för funktion, vad månaden finns till för annat än för att genomlidas.

Kanske hittar jag ett svar på frågan mitt i morgonrusningen medan jag låter solen gå upp över mig. November är bra för att öppna ögonen för de små

detaljerna. För den smärtsamma skönheten i ett milt barmhärtigt ljus som vilar över oss när molnen skingras och solen faktiskt går upp. För pappersstjärnan som lyser vackert medan mörkret råder. För låten i min mp3-spelare som får mig att le

mitt i trängseln och mörkret en dag på väg hem, den som får mig att önska att jag vågade följa impulsen och dansa fram längs den regnvåta trottoaren. För händer runt en varm mugg te med doft av jul. För allt det som oftast händer oförmärkt i som-

marens överflöd av ljus och liv och som jag plötsligt noterar med nya ögon och sinnen.

För att gryningsljuset en sommarmorgon aldrig drabbar mig som om hela tillvaron hängde på det.

TVIVEL. C S Lewis har varit där, i mörkret. Moder Teresa har varit där. Johannes av Korset har skrivit en bok om ämnet. Den som tvivlar på Guds godhet eller existens är i gott sällskap – men det känns inte så.

Ensam i själens dunkla natt

TEXT: SOFIA TORVALDS

ILLUSTRATION: SANNA KALLIO

Jag hittar en blogg av en person som tänker ta paus från Gud. Han skriver ett mejl till sin församling och förklarar att han känner sig falsk. Ritualerna har blivit tvångshandlingar tömda på allt innehåll. Han känner sig besviken på Gud. Han känner sig så besviken att det är lättare att tänka att Gud inte finns.

”Frågan är väckt och nu darrar min själ inför svaret. Att du inte finns till, fast jag trodde på dig”, sjunger Kristina från Duvemåla efter att hon förlorat sitt barn och tvingats lämna sitt hemland.

Att råka ut för motgångar som känns meningslösa hör till de livserfarenheter som får också erfarna kristna att börja tvivla på Gud. Tvivlar man inte på hans existens så tvivlar man kanske på hans välvilja.

I boken *Anteckningar under dagar av sorg* rasar den kristna författaren **C S Lewis** mot den Gud han ägnat sitt liv åt att skriva om. Hans älskade hustru har dött och Gud verkar ha vänt honom ryggen. Det känns som om han skulle bulsa på Guds dörr, men Gud slår igen den framför näsan på honom. Han känner sig lurad. Han har trott på en barmhärtig Gud, men ledde Gud honom egentligen vilse? Är Gud en kosmisk sadist?

”Det lyser inte i fönstren. Det kunde lika gärna vara ett tomt hus. Har det någonsin varit bebott? Det verkade så en gång. Och det intrycket var lika starkt som det nuvarande.”

Tomhet och mörker

Alla kristna som läst sin andaktslitteratur har fått lära sig att Guds närvaro inte alltid ”känns”. Man vet att det kommer ökenperioder och att trons fortsättningskurs kan innehålla ett kapitel som handlar om brist på tro, inspira-

tion och Gudsrelation. Man har fått lära sig att tron inte står och faller på det man känner eller inte känner.

”Jag tror inte på grund av mina känslor, utan för att Gud är Gud”, skriver syster **Veronica** i *Vägar till bön* medan hon menar att man efter lång övning kan börja se på allt med ”trons ögon” och bli mer enad, mer helad.

Ändå finns exempel på kristna som trots ett helt liv av bön har levt med en isande känsla av Gudsfrånvaro. Efter att hon dött fick vi veta att Moder **Teresa** var en av dem. I nästan femtio år hade hon en stark känsla av Guds frånvaro. ”Var finns min tro? Också allra djupast i mig finns bara tomhet och mörker. Om Gud finns, snälla förlåt mig”, skrev hon i ett brev till sin biktfar.

Genom den dunkla natten

Johannes av Korset, den kyrkofar som myntade begreppet ”själens dunkla natt”, menar att en känsla av Gudsfrånvaro är en oundviklig del av den kristna utvecklingen. ”Allt det behagliga tas bort från dem så att själen kan renas. Själens kan ju inte växa förrän den släpper sitt krampaktiga tag om Gud”, skriver han.

Gud undanhåller sin tröst och uppmuntran för att uppmanna människan att gräva djupare, att lämna sitt andliga högmod, ge ifrån sig de religiösa föremål och platser som man fäst sig vid och lära sig tålmod. ”Genom den dunkla natten blir högmod ödmjukhet, girighet blir enkelhet, vrede blir förnöjsamhet, överdåd blir frid, frosseri blir måttlighet, avund blir glädje och tröghet blir styrka”, försäkrar Johannes av Korset.

Kanske bloggaren som skrev ett brev till sin församling är där just nu? Frågan är om han själv vet om att han befinner sig i ”själens dunkla natt” eller bara tror att han har lämnat församlingen bakom sig.

Skriv en lapp så du minns

Är vårt tvivel en svaghet i tron, en sorglig längtan efter känsloupplevelser? Är det en desperation som kommer av sorgen? Eller är tvivlet och mörkret rentav den oundvikliga vägen fram till Gud? Eller är det – o fasa! – vägen bort från en barnslig tro som blev alltför svår i en värld som aldrig bjuder på enkla lösningar?

Stig-Olof Fernström, tidigare kyrkoherde och missionär och erfaren själavårdare, tror inte att det alltid finns en orsak till att känslan av Guds närvaro försvinner och man känner att man tappar kursen.

– Men tvivlet kan lära oss att vi inte ska lita på våra känslor utan på Guds ord.

Han irriterar ibland folk med att fråga dem om de är Guds barn. ”Jag vet inte”, brukar de svara, eller ”jag hoppas att jag är det”.

– Men Gud säger att alla som tagit emot Jesus blir Guds barn. Varför litar vi inte på det?

Man kan kalla det trons bruksanvisning.

– When everything else fails, read

”Gud säger att alla som tagit emot Jesus blir Guds barn. Varför litar vi inte på det?”

Stig-Olof Fernström

the instructions (när allt annat misslyckas, läs instruktionerna).

Han föreslår att alla kristna ska säga ”I dag tar jag emot Jesus i mitt liv”, skriva ner datumet på en lapp och spara lappen. Den dag tvivlet kommer finns åtminstone lappen kvar.

Stäm in i bekännelsen

Stig-Olof Fernström vet att tvivel och tomhet lätt drabbar den som efter ett livligt andaktsliv kommer in i en fas med svårigheter och motgångar. Han skiljer inte på meningsfullt och meningslöst lidande – kan lidandet någonsin kännas meningsfullt? Till dem som undrar om de har någon okänd synd på sitt samvete då de prövas av motgångar säger han:

– Tror du faktiskt att Gud straffar din synd två gånger, först straffar han Jesus och sedan dig?

Det finns en gammal andlig sång av **O Rosenius** som han gärna citerar: ”På nåden i mitt hjärta jag stödde mig en tid, men snart vid syndens smärta jag miste all min frid. Jag var förnöjd så länge som jag mig kände rörd, men när jag intet kände var strax min ro förstörd.”

Det finns ingen patentiösning att erbjuda den som hamnat i ett andligt mörker som inte verkar ta slut. Men Fernström hänvisar till de fyra b:n som nämns i Apostlagärningarna: brödragemenskapen, bönen, Bibeln och brödsbrytelsen.

– Hur det än känns är det viktigt att hålla fast vid dem.

Om otron får en att känna sig som en hycklare tror han inte att man genast behöver bli desperat och lämna sin församlingsgemenskap. Då handlar det snarare om att den onde vill locka bort en.

– Man kan tryggt stämma in i trosbekännelsen fast man inte just då skulle omfatta varje ord. Trosbekännelsen har varit kyrkans grund genom tiderna. Det är inte oärligt att förena sig med

HUR DET än känns med tron är det klokt att hålla fast vid sin församlingsgemenskap, tycker Stig-Olof Fernström.

alla dem som i hundratals år har be-
känt samma sak.

I sitt personliga böneliv lönar det sig
inte att spela troende.

– Då får man vara precis så eländig
som man är.

Ni är utvalda!

Han minns en svår tid under sin egen
tid som missionär i Senegal.

– Det var en period då jag tyckte allt
gick åt skogen. Jag lärde mig inte språ-
ket, jag förstod mig inte på afrikaner-
na, jag var inte alltid överens med mis-
sionärskollegerna eller med ledningen
därhemma. Vad gör jag här? frågade jag
mig. Jag klarar inte det här.

Han slogs av bibelstället Johannes
15:16. Jesus säger: Jag har utvalt er.

– Jag tänkte att om Guds valt mig så
är det han som får ta konsekvenserna.
Jag har inte bett om att få vara med. Han
har kallat mig.

En annan svår period hade han under

**”Var finns min
tro? Också all-
ra djupast i mig
finns bara tom-
het och mör-
ker.”**

Moder Teresa

ett år som stipendiat i Tunisien under
tidigt 60-tal. I den grupp av stipendia-
ter som han hörde till var han den enda
som inte anammat alla bibelkritikens
tankar och uppfattningar.

– När jag hörde dem säga ”nå det är ju
bara Paulus” kom hela min tro i gung-
ning. Hur kunde jag då lita på att nå-
gonting i Bibeln var sant?

Han tröstades av Ananias ord om att
Paulus skulle vara Jesu vittne inför al-
la människor.

– Och sen gick mina tankar till alla
dem som gått in i döden för den tron.
Skulle deras död ha varit förgäves? Fast
jag inte står stark i min tro finns det de
som gått före mig och visat att den håller.

Lagen avslöjar

Han tror inte att ”själens dunkla natt”
är något som alla kristna med nödvän-
dighet råkar ut för. Känslomänniskor
är mer utsatta än de som resonerar sig
fram till sin tro. Han tror att det finns en

fara i att betona känslan alltför mycket.

– Det blir så mycket som blir beroen-
de av mig i stället för att jag bara skulle
få lita på vad Gud har gjort.

För den som tvivlar på sina andliga
prestationer tror han att lutherdomen
har ett välgörande budskap.

– Vi skiljer åt lag och evangelium. La-
gens uppgift är att avslöja mig. Så där som
Paulus säger: i mig bor ingenting gott.
Om det inte bor något gott i mig behö-
ver jag inte hoppas att det ska finnas nå-
got gott heller. Men det finns ingen fäl-
lande dom för dem som tillhör Kristus.

Ju mer erfaren man blir som kristen
desto syndigare känner man sig. – Det
betyder inte att jag syndar mer, men
jag ser mer av min synd.

Lär dig utantill

Om en person som länge kämpat med
tvivel kom till Stig-Olof Fernström för
att få själavård skulle den personen små-
ningom få svara på en försiktig fråga om

huruvida det finns någon synd, något
mörker den människan bär på, som
hon aldrig klarat upp.

– Finns det något sådant är det bara
att bekänna det för Gud.

Men det finns också personer som le-
ver i ett andligt mörker utan att de kan
komma på någon orsak till det.

– Det finns ingen hokus-pokus-lös-
ning på ett sådant problem. Men jag tror
att alla kristna skulle behöva vara med
i en bibelstudie- eller bönegrupp där
man kan dela erfarenheter och få nya
infallsvinklar.

Vad gäller bibelläsning rekomen-
derar han evangelierna och breven –
och uppmanar alla att försöka lära sig
bibelord utantill. Han uppmuntrar ock-
så ett vardagens böneliv.

– Ser du någon i metron som verkar
ha det svårt, be: Herre Jesus, hjälp den
personen. Om du är försenad, be: Herre
Jesus, hjälp mig att hitta en parkerings-
plats. Låt linjen vara öppen hela tiden.

ENSAMHET GÅR I ARV.

Utsatthet och ensamhet går tyvärr i arv. Varje utsatt människa är i förtvivlat behov av hjälp. Men ingen anstalt i världen kan ersätta medmänsklighet och omtanke. Där kan du bidra. Du kan ge av din tid. Via HelsingforsMissions Tidsbutik kan du skänka tid åt någon som är ensam. Både gamla och unga behöver din hjälp.

**AIKAKAUPPA
TIDSBUTIK** Läs mer om Tidsbutiken och skänk av din tid
www.helsinkimissio.fi

**HELSINKI
MISSIO**
HELSINGFORS MISSION

TVIVLARENS TROSHJÄLTAR. I Indien har Tomas efterföljare vandrat stadigt i nasaréen Jesus fotspår i tvåtusen år.

Tro med indisk krydda

TEXT: MAY WIKSTRÖM

Hur gick det till i praktiken när apostlarna åkte ut "i hela världen" för att sprida budskapet om Jesus? "Petrus, du får ta Rom." "Vem åker till Egypten ... ah, Markus, fint!" "Paulus, du kan väl vara libero – lite här och där?"

Tomas, han som tvivlade, fick dra dit pepparn växte. Bokstavligen. Det uppdraget blev början till en av de äldsta kristna kyrkorna i världen med starkt fäste på den indiska västkusten.

Apostel på kryddexport

Traditionen tvekar att utnämna Tomas till Indiens apostel. De faktiska källorna är vaga och gränsen mellan legend och historia oklar.

Enligt en av dem steg aposteln Tomas ombord på ett av de kryddskepp som seglade med monsunvindarna mot den indiska västkusten där både romare och greker idkat kryddhandel i hundratals år. Peppar hörde till de mest eftertraktade kryddorna.

Kerala finns inprickat på *Tabula Peutingeriana*, den världsberömda vägkartan över det romerska riket. Här fanns små kolonier med handelsmän från både öst och väst. Bland dem också en judisk bosättning som funnits där redan femhundra år före Kristus. Det är i Kerala man hittar Indiens äldsta synagoga, kyrka och moské. Enligt den syrisk-nasraniska traditionen var det just judarna i Kerala som Tomas sändes ut att nå cirka år 52 e.Kr och här som han steg i land i handelsstaden Muziris.

På väg hem från Kina kring år 1292 vek också Marco Polo in via Kerala och konstaterar: "Folket är avgudadyrkare, dock finns det några kristna och judar bland dem."

Apostlagärningarna i Bibeln säger däremot ingenting om vart Tomas tog vägen. Men en apokryfisk skrift som överlevt i syrisk och grekisk översätt-

ning berättar utbroderat om Tomas gärningar och mission i Indien, fram till hans förmodade martyrdöd nära Madras år 72 e.Kr.

Faktum är däremot att hela den indiska provinsen Kerala är starkt präglad av en mycket gammal orientalsk kristenhet. "Nasranier" var ursprungsbenämningen. Kort och gott betyder benämningen "de som följer nasaréen". "Tomasiner" är en annan benämning.

Portugisisk historievandalism

Den ursprungliga kyrkan har under århundradenas gång splittrats i en handfull nya kyrkor. Det handlar både om yttre hot och om inre splittring. På femtonhundratalet krossade portugiserna den ursprungliga nasranikyrkan när de invaderade Kerala och deklarerade att nasraniernas orientalska kristendom var heresi. En kraftig och hänsynslös latiniseringsvåg tog vid. År 1578 sände tre lekmän bland Keralas nasranier en desperat vädjan till påven Gregorius XIII: "Vi firar mässa på det syriska eller kaldéiska språk vår Fader Tomas gav oss. Vi har, likt våra förfäder, lärt oss detta språk." Det grövsta övertrampet av portugiserna var att förstöra oskattbara kristna manuskript. Bland dem fanns det så kallade Malabar nasrani-syriska Peshittamanuskriptet, som brukar kallas den förklarade arameiska Bibeln. De gammaltestamentliga delarna i skriften innehöll texter baserade på en arameisk översättning av hebreiska texter.

Men de flesta tomasinerna följer fortfarande den orientalsk-ortodoxa ritén, med syriskan som kyrkospråk. Giftermål över religiösa gränser är inte vanliga och liksom i många andra minoritetskulturer röjer ofta efternamnet var man hör hemma: Geevargese, George och – naturligtvis – Thomas signalerar "kristen".

En av dem är **Jeanu Thomas** som har sitt andliga hem i Mar-Thoma kyrkan

EN THALISMAN för förbundet. I de gamla tomasinska kyrkorna, som den här syrisk-ortodoxa, är halssmycket ett av de viktigaste elementen i vigselceremonin.

FOTO: FOTOWALA/SEPHI BERGERSON

(Mar = S:t) och sina rötter i Tiruvella och Travencore.

– Det är Mar-Thomakyrkans hjärteregion, och många säger att det var här som Tomas verkade, berättar han. Sedan barnsben har han hört legenderna om aposteln som steg i land och började evangelisera.

Brahminerna en viktig markering

– De första som blev kristna var två brahminer och hela deras hus. Brahminerna hade oerhörd makt och stora egendomar med tjänstefolk och boskap.

Vare sig berättelsen är sann eller inte har den ett budskap som var och är sprängstoff i den miljö den spriddes. Brahminerna utgjorde som präster den heligaste och högsta kasten i det hinduiska kastsystemet.

– Att de ens skulle umgås med, än mindre röra vid, någon som inte tillhörde deras likar var otänkbart, säger Thomas.

I modern tid bedriver kyrkorna i provinsen en omfattande utåtriktad social verksamhet. Kerala hör ock-

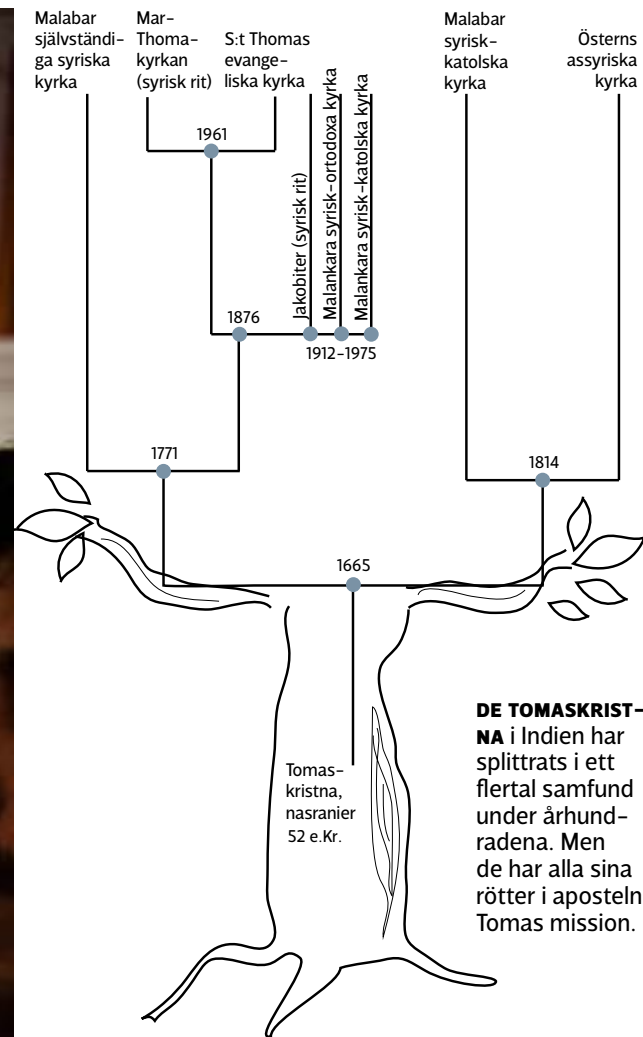
så till det område som har en nästan 100-procentig läskunnighet.

Men även om kastsystemet inte lever inom de kristna kyrkosamfundet kan Jeanu Thomas inte förneka att det finns en social uppdelning som inte baserar sig på religiösa faktorer. Det har hans egen familj fått känna av.

– Min mamma och pappa är båda Mar-Thomakristna men de kommer från olika sociala klasser. I Indien är äktenskapen arrangerade. När mina föräldrar blev förälskade och ville gifta sig fick de nej. De rymde hemifrån och gifte sig. Först när jag föddes åkte de tillbaka till sina familjer.

Kristendom med lokala drag

Historien om brahminerna – vars antal också varierar i de olika berättelserna – är en viktig markör i den lokala kristna kyrkans historia i förhållande till omgivningen. Den ger status och tillhörighet, vare sig berättelsen är sann eller inte. Ett särdrag i både Mar-Thomakyrkan och dess grannkyrkor är att de har starka influenser av den omgivande hinduistiska miljön. Det är ritualer

DE TOMASKRISTNA i Indien har splittrats i ett flertal samfund under århundradena. Men de har alla sina rötter i aposteln Tomas mission.

JESU LÄRJUNGE Tomas tvillingen kallades på grund av sitt ifrågasättande av Jesu död och uppståndelse också "tvivlaren". I traditionen är han den som reste österut och indirekt förde kristendomen ända till Kina och Japan.

som är absolut unika för nasranierna. I vissa processioner används nästan exakt likadana tillbehör och attribut som i de hinduistiska. Ändå handlar det inte om synkretism, det vill säga att trossatser flyter ihop till en ny religion. Dogmen och läran är klart kristen, i vissa fall mycket strikt ortodox, men riterna har fått färg från omgivningen. Det syns i detaljerna, arkitekturen, utsmyckningarna och de rituella tillbehören och till exempel vid bröllop.

Knyter en thali för förbundet

– Unikt för oss är att bruden förutom en ring också får ett halsband, thali, vid vigseln, berättar Jeanu Thomas. "Thali" för tankarna till "talisman", och det är vad det handlar om. Brudgummen knyter smycket runt halsen på bruden med en speciell knut. Kedjan är en tvinnad tråd ur den sari som brudgummen gett henne som första gåva. Tråden byts senare ut mot en guldkedja.

Jeanu Thomas visar bilder på en kristen respektive en hinduistisk thali: Den kristna har ofta kors, men kedjan

"När det blev högtider och fest på gatan gick alla ut och firade oberoende av vilken religion de själva tillhörde."

Jeanu Thomas

och utförandet i övrigt är mycket lika. För honom är släktskapen med de hinduiska grannarna inget märkvärdigt.

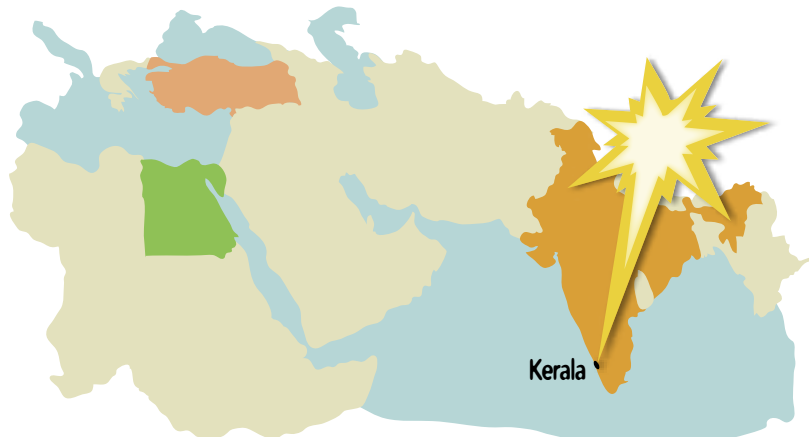
– Indien är en multikultur och en stor blandning av religioner, folk och språk. På min gata bodde vanliga hinduer, brahminer, kristna och muslimer. När det blev högtider och fest på gatan gick alla ut och firade oberoende av vilken religion de själva tillhörde, berättar Jeanu Thomas.

Till multikulturen hör också språkkunskheten. Jeanu Thomas har malayalam som modersmål men säger att de flesta indier talar minst två språk.

– När jag växte upp lärde jag mig omedvetet fem språk, utan att egentligen tänka på det, säger han.

I dag bor han i ett grekisktalande samhälle och hans hustru talar grekiska. Också där bjöds han som vuxen på insikter om hur gamla rötterna i hans kyrka är:

– I hela min barndom hade jag använt uttrycket *Kyrie eleison!* (Herre, förbarma dig) i vår kyrkas liturgi, utan att veta vad det betydde – eller att det var grekiska!

Vad hände sen?

UTANFÖR KANON

Flera gamla kristna kyrkor har historier från den första kristna tiden med långa rötter, trots att de inte finns upptagna i Nya testamentet. I väst är de ofta relativt obekanta. Den här serien presenterar vad lokala kristna traditioner har fortsatt berätta där Bibeln satte punkt.

DEL 1 Den heliga familjen i Egypten

DEL 2 Johannes och Maria

DEL 3 I Tomas fotspår

ELLIPS

Gud åkte ut

Jag läste om ett par som flyttat in i en byggnad som en gång varit en missionskyrka. De visade upp sitt hem för en inredningstidning och berättade med inlevelse om hur korset burits ut i procession och hur huset nu var "avkristnat". Redaktören slängde in lustigheter som "när missionskyrkan sålde av sitt hus öppnade sig pärlporten för M och A".

Jag kom att tänka på den där artikeln när jag häromdagen läste FB-kommentarer om Göran Skyttes vädjan för finlandssvenskarna i en kolumn i Svenska dagbladet. Han skrev så vackert om hur vi är sjungande och gammaldags – vi säger minsann aldrig något så vulgärt som att vi "skiter" i nånting. Mellan raderna kändes vi goda, lite enkla, relikter från en annan värld.

På samma sätt skildras kristna aktiviteter till exempel i en inredningstidning. Att församlingen riktigt bar ut korset i procession och tog farväl, fniss! För lokalfärgens skull kan man skriva lustigheter som att det i dag nästan är "svårt att se Guds hand i inredningen".

Jag märker hur rasande jag blir när jag läser artikeln, rasande över att det som betytt någonting för en liten församling blivit en skojig anekdot för ett trendigt par som gjort om vaktmästarbostaden till en walk-in-closet och som valt att bevara upphöjningen för predikstolen. Det är inte bara det att de ingenting vet om vad det hus de nu bor i någon gång betytt för många människor. Men de förstär inte ens att de ingenting vet.

Och varför skulle de? Livet går vidare. Men den som får representera en naivare och godare (svunnen) tid ska få muttra lite.

För man lever ju bevisligen.

SOFIA TORVALDS

Hon ser världen i färger och former

KONSTNÄRSLIV. Linnea Ekstrand kände sig länge annorlunda i en familj där musiken spelade huvudrollen. I början av 90-talet hittade hon sitt eget uttrycksätt i bildkonsten och numera är hon konstnär på heltid.

TEXT OCH FOTO: MARINA WIIK

När familjen Ekstrand flyttade från Nykarleby till Borgå gick **Linnea Ekstrands** dröm om en egen ateljé i uppfyllelse.

– Genast då jag såg ritningarna på vårt nya hus lade jag beslag på hörnrummet på andra våningen. Där skulle jag flytta in med mina dukar, penslar och målburkar.

Sedan 2004 är hon egenföretagare och jobbar med allt från tavlor och bokpärmar till tidningsombrytning och kursverksamhet.

– Jag gillar omväxling och ser det inte som ett självändamål att mina skapelser måste hänga på någons vägg.

Under 1990-talet jobbade hon som husmor på Kristliga folkhögskolan i Nykarleby och trodde att det var hennes uppgift i livet.

– Att sadla om föregicks av flera års vända men jag har inte ångrat mig en sekund, säger hon med eftertryck.

Linnea Ekstrand växte upp i en musikalisk jordbrukarfamilj i Pedersöre. – Pappa spelade piano, orgel och violin och han var också en duktig tenor. Båda mina farbröder jobbade som kantorer. Jag fick den kristna tron och kyrkomusiken med modersmjölken.

När hennes pappa vikarierade som kantor satt lilla Linnea med på läktaren.

– Jag tog pianolektioner och sjöng i kör, det hörde till i vår familj. Vid musikuppträdanden på släktkalas kände jag mig ändå otillräcklig i jämförelse med mina skönsjungande kusiner. Jag tyckte att jag borde ha varit lika duktig som de.

I skolan var hon inte den som lyste med de vackraste broderierna på hand-

arbetstimmarna. Men redan som liten gillade hon att uttrycka sig med sina händer.

– Jag gick ut i skogen och samlade kottar och pinnar som jag gjorde något roligt av. Jag tyckte också om teckning, främst för att det var ett icke-teoretiskt ämne som jag tilltalades av.

Lyxtillvaro som vuxenstuderande

Bildkonsten kom in i Linnea Ekstrands liv relativt sent via hennes fem år yngre syster.

– Hon gav mig akvarellfärger och jag blev blyxtförälskad i akvarellmålning. Behovet att syssla med färg och form har nog alltid funnits hos mig, men det tog ett tag innan jag hittade fram till det.

Hon köpte böcker om akvarellmålning, gick kurser och prövade sig fram.

– Småningom tog jag mod till mig och höll min första utställning. Till min överraskning fanns det folk som ville titta på mina tavlor och till och med köpa dem!

Ekstrand målade under helgerna och började själv hålla kurser i akvarellmålning. Intresset djupnade och ledde till att hon sökte in till Svenska yrkeshögskolans bildkonstlinje i Nykarleby.

– På något sätt började mitt liv kretsa allt mer kring konsten. Det var svårt att bromsa när jag en gång hoppat på tåget.

När hon tänker på sina studieår 2000–2004 blir hon alldeles lyrisk.

– Det var rena lyxtillvaron! I mitt arbete var jag van att planera och ta ansvar, nu fick jag bara göra det som jag själv ville.

Hon påpekar att det är annorlunda att studera som vuxen än som tonåring.

FÄRGVALEN och kontrasterna är viktiga för Linnea Ekstrand. – Jag strävar efter ett harmoniskt slutresultat och har inget behov av att måla ångest.

– Det är viktigare att lära sig något nytt för livet än att ta examen. Samtidigt är man inte lika formbar som äldre: jag visste vem jag var och vad jag ville.

Konststudierna gav henne ett nytt sätt att se på konst, men framför allt tid att experimentera och hitta sitt eget formspråk. Efter två års tjänstledighet sa hon upp sig från sitt köksjobb.

Har funnit sin plats i tillvaron

Trots sin kristna övertygelse känner Linnea Ekstrand ingen press på sig att måla religiösa motiv.

Hon har nyligen målat sin första ikon, ett beställningsarbete för en bokpärm.

– Jag tror att målandet är en gåva som Gud gett mig för att kunna glädja andra. För mig finns Gud i allt, inte endast i ikoner utan också i enkla och vardagliga motiv som blommor och växter.

För henne är estetik inte ytligt, utan en genuin del av livet.

Metallmessa skadade kyrktak

TAKSKADOR. Delar av innertakets rappning i St. Lars kyrka i Vanda föll ner under den finska metallmässan på torsdagen den 24.11.

Det var under en kraftfull tolkning av psalm 600 som en mängd motsvarande en knapp hink av rappning föll ner från området kring takkronan, rapporterar Kotimaa24.

Ingen av de närvaran-

de cirka 100 personerna fick rappning på sig och mässan fortskred som planerat. Svenska metallmässans grundare **Janne Löf** tror inte att missödet berodde på metallmässan.

– Om rappningen går sönder på grund av ljudet skulle den nog lika väl ha kunnat gå sönder av vad som helst annat, exempelvis en tryckluftsborr utanför.

Julallsång på nära tusen orter

JULMUSIK. Finska Missionsällskapet öppnade för några veckor sedan en webbtjänst där församlingarna på en karta kan pricka in var *De vackraste julsångerna* sjungs. På kartan, som hittas på nätadressen www.mission.fi/dvj, finns i nuläget nästan tusen orter där man sjunger allsång till jul.

Från Borgå stift har 23

församlingar hittills prickat in sina evenemang på kartan, sammanlagt över 60 platser.

De vackraste julsångerna är Finska Missionsällskapets stora satsning under advents- och jultiden. Den kollekt som bärs upp vid samlingarna går till församlingens egen avtalsmissionär eller avtalsprojekt via FMS.

Virtuell väntan på julen

JULKALENDER. Webben erbjuder många alternativ till traditionella adventskalendrar.

På fleim.fi repeteras den första julens händelser med glimten i ögat. I form av korta nyhetsnotiser avslöjas bland annat varför kejsar Augustus egentligen ordnade skattskrivning och hur hälsomyndigheterna förhöll sig hotellgäs-

ters inkvartering i djurstall.

Kyrkans webbplats evl.fi/julkalender bjuder på en bloggkalender i form av en blandning mer eller mindre kända personer och fenomen.

Mer konkret julförplägning kan man söka i Ung-Marthas julkalender som bjuder på pyssel och recept. Adressen är ung.martha.fi.

– Vad skulle alla våra kyrkorum vara utan konsten? När orden inte räcker till kan kyrkokonsten och symbolerna kanske ändå förmedla ett budskap. Själv inspireras Linnea Ekstrand av snart sagt allt omkring sig.

– Det kan räcka med en skugga på en krukväxt eller två färger som ser fina ut tillsammans. När jag kör fast går jag ut på nätet och hämtar impulser från andra konstnärer. Ofta behövs det väldigt lite för att jag ska hitta den röda tråden igen.

När Ekstrand påbörjat en målning jobbar hon ofta snabbt och intuitivt.

När verket är nästan klart låter hon det vila ett tag.

– Visst planerar jag färger och motiv, men det händer sig att jag också själv blir förvånad över slutresultatet, säger hon med ett skratt.

Just nu är hon speciellt inspirerad av blandteknik: spets, tyg, akrylfärg och papper. På skrivbordet i hennes ateljé finns en kappsäck med handskrivna dokument från 1800-talet.

– En del hade redan förts till soptippen, men jag lyckades rädda de här. Se bara på pappret, hur vackert det är.

Linnea Ekstrand har hållit ett trettio-tal egna utställningar genom åren.

– Det skulle kännas som slöseri av den gåva jag fått att inte visa min konst för andra.

Att blotta sig själv för allmänhetens tyckande är ändå alltid en utmaning. – Jag brukar säga åt konstnärskollegor att det räcker med att en enda människa tilltalar av det man gjort. Mitt budskap behöver inte nå ut till alla.

I bästa fall är utställningar ändå manna för konstnärssjälarna.

– När någon står framför mina konstverk, återvänder till dem och har svårt att slita sig från dem upplever jag något magiskt. Jag får vara en länk i kedjan, känna att jag gör det jag ska och är där jag borde vara.

Linnea Ekstrand medverkar i en julutställning på Emsalö 4–11.21. Läs mer om henne på www.linnart.com

”För mig är skapandet ett sätt att leva. Om man tog ifrån mig konsten så skulle man ta ifrån mig livet.”

Kom som du är, och ...

BOK

O att du slet itu himlen och steg ner. Om Jesus, Jonas Gardell och Guds andedräkt.

Författare: Anders Runesson

Förlag: Libris, Artos bokförlag 2011

Anders Runesson, professor i nytestamentlig exegetik och tidig judendom vid McMaster University i Canada, har med avstamp i **Jonas Gardells** uppmärksammade bok om Jesus skrivit en intressant bok om bibeltolkning.

Trots att han har en ödmjuk inställning till Gardells bok och en uppriktiga vilja till förståelse för

den tar Runesson ändå avstånd till Gardells bibeltolkningsmetoder och slutsatser. Gardells påståenden om evangelisternas avsaknad av lokal-kännedom avvisar han, liksom tanken på Jesus utsatta barndom. Utsagorna om att Jesus inte skulle ha talat om omvändelse, dom och sin försoningsdöd analyseras och vederläggs.

Men boken är också proaktiv. Jungfrufödelsen

och Jesus kroppsliga uppståndelse behandlas utförligt. Runessons analys av olika bibeltolkningsmetoder – att antingen ta över antikens världsbild och göra den till vår eller att läsa texterna utifrån den egna världsbilden – är spännande. Runesson menar att Gardell representerar den senare metoden. En sådan bibeltolkning skapar enligt Runesson en Jesus efter vår avbild och ger oss ingenting

Lekfull juljazz från Österbotten

JULSKIVA

Another Jazzy Christmas

Artister: Mariah Hortans / M Sandberg Duo

Utgiven av: Sandberg Music 2011

Jazzsångerskan **Mariah Hortans** och gitarristen **Mathias Sandberg** har snabbt blivit Svenskfinslands kanske skönaste julduo. Deras lugna, traditionella vokaljazz, framförd med endast en röst och en gitarr, är ganska vilsam för jazzörat efter år med klarinetisten Antti Sarpilas *Swinging Christmas* i spelaren. Visst är Mariah Hortans / M Sandberg Duos musik både populär och lättillgängligt men ljusen hålls brinnande i adventsstaken när det inte är tio tomtar som tutar i bleckhorn och klarinett på en och samma gång.

Hortans och Sandberg har turnerat flitigt under många jular, både i Finland och i USA. Också i år är de ute på turnevägarna, främst i Österbotten, men deras musik är äntligen tillgänglig också på skiva.

Another Jazzy Christmas innehåller allt från Sibelius till Händel och traditionella nordiska julsånger. Här finns bland annat världens mest lågmälda tolkning av Finlandshymnen – nynnad till gitarrackompanjemang.

Att arrangera om julsånger är ungefär lika oheligt som att ge sig på psalmbo-

ken. Mathias Sandberg har vågat sig på bägge. Resultatet påminner om Mikael Svarvars psalmtolkningar från tv-programmet SALT, lekfullt, lite retsam men ändå traditionellt. Det är ingen tvekan om vilka sånger det är frågan om men hela ljudmiljön är annorlunda. Jag tilltalas av det lågmälda men ändå lättsamma greppet. Det låter så enkelt när Mariah Hortans tolkar traditions-tunga stycken som *Dotter Sion* och *Fridfullt i drömmar*. Också Mathias Sandbergs gitarrtolkningar sitter så självklart och säkert att man undrar om det inte var så Sibelius egentligen menade när han skrev *Visst drivor höga som skyn vi har*.

Allra mest tilltalas jag ändå av de partier där duon vågar sig på lite improvisation. De gamla melodierna håller utmärkt för lite nyskapande och både Hortans och Sandberg är så duktiga i sin genre att improvisationen verkligen ger ett mer värde. Jag hade gärna hört mera av den varan.

Kanske just på grund av improvisationen tål *Another Jazzy Christmas* fler genomlyssningar än många andra julskivor i samlingen. Jag vill gärna höra mer av duon.

■ NINA ÖSTERHOLM

Mariah Hortans / M Sandberg Duo upptäder 19 december i Larsmo, 22 december i Vasa, 2 januari i Nedervertil.

EN RÖST och en gitarr. Jazzsångerskan Mariah Hortans och gitarristen Mathias Sandberg har gett ut sin första skiva.

nytt utan leder till en återvändsgränd. Runesson vill visa på en tredje väg där inkarnationen och Guds rikes verklighet ruskar om oss och leder till en omvändelse både i tankevärld och i handling.

Visst innehåller boken också sådant man sätter frågetecken i kanten till. Men Runessons bok är en viktig bok för den förkunselse som frestas att säga ”kom som du är och förbli som du är”. Runes-

son visar på hur Nya testamentet istället öppnar nya möjligheter. Den förlorade sonen behövde inte stanna kvar i det gamla. Runessons skildring av de framtidsperspektiv som Guds rike öppnar både för den enskilde och för hela tillvaron är stark. Den kunde sammanfattas i orden: ”Kom som du är och du behöver tack och lov inte förbli som du är.”

■ BORIS SALO

KRYSSSET DECEMBER

EN KRISTEN I RÖM Rom 16:8	DÄR HAR AVATOL-LAN MAKET	ALLEMÅ FÄGEL	KLÄDER VÄXT	VÄXT	STAD DOM: 18 HUSEL	UTAN FÖR	YOKO
→						TILL I LÖNDEM PÅLÖPSE 2011-12-12	
TALA				UT- SPEL			
BRORHIL REBECCA 1 Mos 24:29				ÖY I MÅKMO KORT SKRAT			
			31/5 ANTALAN 80 ST.				KRYDDA SIST I BREV
SURA SÄDANA VILL MAN INTE SE	ALFEUS 30PP Mark 2:14 HÄFTIGE			63 VÄNTAD INLEDER BISATS			
BMA 2011 ↓	STAD Aps 28:12 STAD I POLLEN	GEMAK	SÄGEN TRÄNA	↓	TITAN	BIT	BAT- JEDAS MAKE 2 Sam 11:2
							MEDEL- RÄDE SVARSTE- PÅSE 2 Kan 2:2
MED- HJÄLPAR Fil 4:13							SAM- LINGS- SAL
BOR I SPLIT			TODAK GÅ				TON DECI- LITER
							SVENSK TÄVLING BROTT
SEGEL- FARTYG		FISK DELSTAT I USA			PROFET 2 Kon 3:11 KLISTER		POJK- NAMN
							DEL AV KRONA
		GIBRON LINAR EKBERG		LÄNGD- MÅT LEDIG		MÄNAD MUMSA	OS VAPEN
SÄLTER STARKA DRICKER HALVERA							SÄRIGEN LÄKARE Kol 4:14
							EISEN- HOWER JUPITER- MÅNE
ARBETS- PRAKTIK FRA ELLEV	SPORT- TRÖJA PAUS						DECEM- BER- TIS
		ÄNG- FARTYG PAPER- GOJA		MODERN TEKNIK DSD KROPP		URNA KÄMPA I BASKIEN	
							FISKE- LINA
STILTON	JAKOB'S HUSTRU 1 Mos 24:27 DRICK			FÄRMÖGN GRUPP SNATT			
		SÄLL- SYNT- HET					AMFORA
							SMUTSIG
ABRAHAM'S FAR 1 Mos 11:27			DÄR VAR GALILO LANDS- HÖJDING Aps 18:12				
							HUR SA?

Konstruerat av BRITT-MARI ANDFOLK

SKICKA IN LÖSNINGEN

Sänd in din krysslösning senast tisdagen den 15 december 2011 till: Kyrkpressen, Mannerheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors. Märk kuvertet "Decemberkryss". De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i kryssset följer 1917 års översättning. Lycka till!

Namn & adress:

.....
.....
.....
.....

LÖSNINGEN

Bland de 314 inskickade lösningarna utlot- tades följande vinnare. Bokprisen kommer på posten.

Vi gratulerar: **Ulla Turpei- nen** i Nykarleby, **Mirka Ekroth** i Helsingfors och **Boel Wiik** i Karleby.

VINN BÖCKER!

	A	L	O	T	L	B	S	T	A	K	A	R	
→	L	J	U	S	S	T	A	K	A	R			
	M	A	R	I	A	V	A	K	A	N	T		
	A	D	A	M	S	E	F	A	N	J	A		
	K	N	E	S	S	E	T	T	I	T	A	N	
	A	O	R	O	A	K							
↓	A	C	M		I	C	H	A	N	S	S	N	U
	A	B	R	A	H	A	M	N	A	K	E	N	A
	I	T	H	A	K	A	T	R	A	K	T	A	T
	B	I	T	S	O	C	K	E	R	T	A	U	T
	F	E	G	I	S	K	L	A	O	R	T	A	
	L	I	A	I	D	O	G	O	L	A	S	A	R
	A	N	S	E	R	B	E	N	E	A	S	V	A
	Ä	R	B	Ö	C	K	E	R	N	A	S	B	O
	K	A	T	E	T	E	R	A	N	K	A	A	R
	V	R	E	T	T	E	S	E	R	A	E	R	O
	P	R	O	B	E	R	S	T	E	N	R	A	D

Närmast läsaren!

Din annons i Kyrkpressens **STENFOT.**

Annonsen kan vara 2, 4 eller 6 spalter bred, höjden är alltid 55 mm.

2 X 55 / PRIS 225 €

4 X 55 / PRIS 450 €

6 X 55 / PRIS 575 €

LEDIGA TJÄNSTER

Vanda svenska församling lediganslår en tjänst som
Församlingssekreterare

att sökas senast fredagen den 16 december 2011 kl. 15.00. Behörighetskrav minst lämplig examen på institutnivå eller yrkeshögskoleexamen. Erfarenhet av församlingsarbete räknas som merit. Lönekravgrupp 403 (grundlön 1951,43 e). Närmare information ger kyrkoherde Martin Fagerudd 050-4661183. Mera information finns på församlingens webbplats www.vandasvenskaforsamling.fi.

Ansökningarna riktas till Församlingsrådet i Vanda svenska församling, Stationsvägen 12 B, PB 69 01301 Vanda, eller per e-post vandasvenska@evl.fi

BARNLEDARE till dagklubb och eftis

Kom och jobba med barn i Kyrkslätt svenska församling under vårterminen 2012 och med eventuell fortsättning! Vi söker två barnledare med arbetsplats i Kyrkslätt centrum eller i Sjökölla.

Arbetstid: 37h/v eller 27h/v

Arbetet inleds i januari eller februari enligt överenskommelse.

Lön enligt kyrkans allmänna tjänste- och arbetskollektivavtal. De, som blir valda, skall vara medlemmar av ev.luth. kyrkan och uppvisa ett straffregisterutdrag.

Närmare uppgifter ger t.f. barnarbetsledare Gun Nylund tel. 050 376 1488

www.kyrkslattsvenska.fi

Vi lediganslår ett vikariat som

Församlingsmästare

i Korsnäs församling för tiden 11.2-7.12.2012 då ord. tjänsteinnehavare är moderskapsledig. Vi är en svensk-språkig församling på den sydösterbottiska kusten med cirka 2000 medlemmar. Vi erbjuder en vacker kyrka i nyklassisk stil, ett nybyggt församlingshem och en välskött begravningsplats som arbetsmiljö. Vi söker dig som är insatt i eller intresserad av kyrklig verksamhet, tillhör vår kyrka och har lämplig utbildning och arbetsfarenhet.

Behörig församlingsmästare avlönas enligt kravgrupp 401 i kyrkans kollektivavtal. Ansökningar riktas till **Kyrkorådet i Korsnäs församling, Kyrkobyvägen 37, 66200 Korsnäs** och bör vara oss tillhanda senast den **30 december 2011**. Den som antas till tjänsten bör uppvisa lagstadgat straffregisterutdrag. Närmare upplysningar ger ekonomichef Maj-Britt Vilén, tel. 06-2802320, församlingsmästare Sanna Lind, tel. 044-4101822 eller khde Guy Kronqvist, tel. 044-4101821.

Kyrkorådet

Tro Hopp och Kärlek

Design: Tobias Mellberg

Smycket är c.a. 23mm högt, tillverkat i sterling-silver och levereras med kedja och ask.

"Kärleken är det centrala, stödd av hoppet och tron"

Pris 39,50€/inkl postkostn.

Sänd in din beställning till
Jonny's Försäljningstjänst

Petalaxvägen 18, 66240 Petalax
Telefon 06-347 0608 cjcenter@malax.fi

Namn: _____ Tel: _____

Adress: _____

Antal

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Jag är en ung kvinnlig finlands-svensk studerande som önskar hyra en etta (1rok) i Storstockholm. E-post: jennifer.michelson@hotmail.com.

UTHYRES

Lägenhet på två rum och kök vrå uthyres i Åbo (Kuppisgatan) fr.o.m. 1.1. 2012. Hyra 550 €/mån. Ring Lena 050-3672705.

I Åbo östra centrum en stor, ljus och välplanerad tvåa. Nyligen helrenoverad. Nytt kök och förnyat badrum. Inglasad balkong. Ledig fr.o.m. 01.01.2012. Mera per tel.+358505316160.

TJÄNSTER

Frisör-barberare, fotvård. Hembesök görs i huvudstadsregionen. Ring till Elisabeth: 040-5956843.

Optisk specialaffär

Torggatan 9 Tel. 018-19 226
Mariehamn

Annonsera i

www.kyrkpressen.fi

STENHUGGERI
LEVANDER

-nya gravstenar
-gravering
-borttagning av gravsten
-återmontering av gravsten
-förgyllning/försilvring
-rätning
-slipning

EN MINNESVÅRD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönbackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

NYGÅRDS OPTIK

- Boka tid till oss så får Du se! -
Närpesv. 14, Närpes tel. 06-224 1138
Specialist i ögonsjukdomar
Jaakko Leinonen
Optometrist Marcia Westerback
Optiker Kerstin Westerback
Vi betjänar må-to 9.30-17.30,
fr 9.30-18.00, lö stängt

ÖSTERBOTTENS
CANCERFÖRENING

Stöd cancerarbetet i Österbotten genom att välja Österbottens Cancerförenings adresser.

Adresserna finns hos begravningsbyråer och blomsterhandlar.

MISSBRUKSPROBLEM?

Pixneklinsen, OBS! Ny tfn.nr: 0247 431 694

- Intensivkurser för alkohol- och blandmissbrukare
- Tolv Center, tfn: 044 347 8055, www.tolvcenter.fi**
- Rehabilitering för alkohol- och drogmissbrukare
- USM r.f, tfn: 040 501 5131**
- Stödboende/halvvägs hem

www.missbrukarvard.fi

"Ett måste på resan!"

Vart du än reser, i hem- eller utlandet, packa alltid med Bioteekkis PROBIOOTTIplus- mjölk-syrebakteriekapslar och Solkapslar.

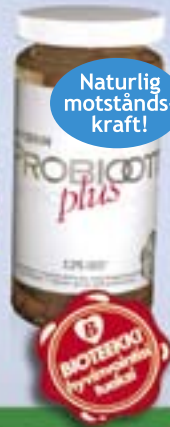
Bioteekkis Solkapslar vårdande palmextrakt gör dig snabbare brun, förhindrar bränd hud och motverkar rynkor.

Bioteekkis PROBIOOTTIplus mjölk-syrebakteriekapslar normaliserar effektivt tarmfloran om plötsliga dietförändringar eller främmande förhållanden rubbar balansen.

För vacker solbränna!

Naturlig motståndskraft!

Säljes i naturkost affärer, på hälsoavdelningar och apotek

BIOTEKKI OY
Tel. (02) 434 7000 • www.bioteekki.fi

ENEBERGS BEGRAVNINGSBYRÅ

Strandg. 2 Mariehamn Tel. 018-19028

JULINSAMLINGEN 2011

De vackraste julsångerna ljuder för familjer världen över

Finska Missionssällskapets julinsamling stöder arbete som förbättrar familjers levnadsförhållanden i u-länder. Speciell vikt läggs vid kvinnornas ställning. Om en kvinna får utbildning och kan förtjäna pengar får hela hennes familj det bättre ställt. Din hjälp är viktig.

Tack för gåvan!

Delta i julinsamlingen:

Via bank

Sampo **800014-161130**
Märk: **JULEN11**
IBAN: **FI38 8000 1400 1611 30**
BIC: **DABAFIHH**

Textmeddelande

Sänd meddelandet
JUL5 (5 €) eller
JUL10 (10 €)
till numret **16160**

Via internet

www.mission.fi/julinsamling

Via telefon

0600 01515 (15,07 € + lna)

Insamlingstillstånd 2020/2010/3168 för 1.1.2011-31.12.2012, beviljat 15.11.2010 av Polisstyrelsen. Insamlingstillstånd Nr 217 K14 för 1.1-31.12.2011 beviljat 30.11.2010 av Ålands Landskapsregering. De insamlade medlen används åren 2011-2013 för Finska Missionssällskapets familjearbete i olika länder.

FINSKA MISSIONSSÄLLSKAPET

INKAST ANN-CHRISTINE MARTTINEN

Att sprätta

DET VAR VINTERN 1939 då evakuerings-tåget från Vasa stannade abrupt på väg mot Seinäjoki. Rälsen hade träffats av bomber. I en av de överfulla vagnarna satt en mamma, Kerttu Latvala, med sin lilla två månader gamla Tuula i famnen. Mitt emot dem satt en pensionerad handarbetslärarinna, som märkte att babyn saknade sockor. De små tårna frös. Medan reparationerna pågick började lärarinnan sprätta upp sin vita ylletroja, tog fram strumpstickarna ur väskan och började sticka små sockor åt babyn. Tuula Latvala har fortfarande dessa "tågsockor" kvar.

SOCKORNAS VÄLSIGELSE har fortsatt. Familjen Latvala har delat med sig av mönstret och nu har många församlingar, bland annat i Gamlas i Helsingfors, kommit på idén att skänka ett par likadana små sockor med berättelsen om deras ursprung till alla barn som döps under året. Om man söker ordet "tågsockor" på webben så kan man hitta mönstret.

MINA EGNA ERFARENHETER av att sticka är patetiska. På första klassen i folkskolan skulle vi sticka vantar. Vi fick hem den första vanten över veckoslutet för att kunna fortsätta sticka. Jag hade en pyramidformad mudd att visa upp. Mamma såg på mitt hantverk och frågade: "Vad är det?" "En vante", sa jag förvånad. Hur visste hon inte det? Mamma tog mitt alster och swishhhh ... sprättade upp det i ett huj inför mina förskräckta ögon. En hel veckas arbete, som jag skulle presentera för lärarinnan på måndag. Kanske inte det mest psykologiska sättet att uppmuntra till handarbete. Mamma stickade sedan en ny mudd på kvällen.

PÅ MÅNDAGEN såg lärarinnan på mudden och frågade: "Men Ann-Christine, har du stickat den här själv?" Jag började storgråta framför klassen och snyftade: "Det var mamma!"

Mamma fick hälsningar av lärarinnan. Det blev hennes straff.

SEDAN DESS har jag aldrig stickat något. Inga ylletrojor som man kan sprätta upp och göra välsignade gåvor av. Men jag kan väl "sprätta upp" något annat som jag har skrivit eller sparat i skåp och lådor och ge som gåva till jul: rama in länge glömda fotografier från barndomen, reparera leksaker som varit viktiga för dottrarna, limma ihop slitna, kära böcker eller hitta nya exemplar av dem, kopiera gamla brev. Men (helt i smyg) tänker jag efter alla dessa år försöka sticka benvärmare enligt tågmodellen åt det yngsta barnbarnet. Då behöver jag inte bekymra mig för hälen. Och om det inte lyckas så kan jag ju alltid sprätta.

Ann-Christine Marttinen är filosofie magister och tidigare missionär.

"Mamma tog mitt alster och swishhhh ... sprättade upp det i ett huj inför mina förskräckta ögon."

Något vi borde skriva om?

Tfn 09-61261549 e-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

SLOPADE MISSIONSBIDRAG

All mission har rätt till understöd

Jag har följt med diskussion om bidrag till missionsorganisationer som har "fel" tro. Samtidigt som de som anser sig ha "rätt" tro trycker ner dessa organisationer.

Helsingfors och Vanda kyrkliga samfundigheter ger inte längre bidrag till homofientliga missionsföreningar. Detta gör mig grymt förargad. Därför har jag börjat fundera på att skriva ut mig ur kyrkan. Med de cirka 200 euro jag betalar i kyrkoskatt skulle jag istället kunna stöda missionsorganisationerna. Likaså anser jag att mångfalden i vår kyrka saknas och att olik-tänkande förbjuds.

Jag har blivit lärd av kyrkan att man ska vara mot andra så som man vill att de ska vara mot en. Likaså har jag blivit lärd att mångfald ger mera än att gå en väldigt snäv stig. Kyrkan, samhället och opinionerna går åt olika håll. Kyrkan borde vara densamma i dag, igår och imorgon. För ändrar den sig

hela tiden med opinionerna faller grunden från kyrkan. I bibeln läser vi mycket om förhållandet till kyrkan. Alla läser bibeln på olika sätt och tolkar fritt. Dock är grunden den samma.

Oberoende hur vi läser bibeln anser jag att det är viktigt att visa kärlek till sin medmänniska. Vi behöver alla kärlek för att kunna ha en heterogent samhälle. Om kyrkan "hatar" dem som tänker fel enligt någon, så saknar kyrkan öppenhet och kärlek. Det kommer förr eller senare att bli kyrkans fall.

En undersökning gjord i Somalia, där en av dessa missionsorganisationer arbetar, visar att HIV-epidemin börjat avta efter att organisationen börjat arbeta med människorna. Hur ska detta arbete se ut i framtiden?

Jag anser att missionsorganisationerna ska få understöd från kyrkan i kärlekens tecken. De behöver

pengarna för att kunna utöva sitt missionsarbete. Kanske det blir så att jag och många andra går ut ur kyrkan på grund av att kyrkan inte längre har en mångfald och att den inte längre representerar alla grupper i församlingen. Samt att kyrkan blir för trångsynt med sitt 'liberala' tänkesätt.

ANDERS BLOMBERG
Esbo

TACK!

Fin musik i Sjundeå

Ett varmt tack för den fina sången i Sjundeå kyrka på första advent! De tre flickorna har blivit jättebra. Kantorn har god hand med deras övning.

HELENA LINDHOLM,
SVEN-OLOF PACKALÉN
Sjundeå

Annonsera i

www.kyrkpressen.fi

El skoter Solax Mobie S2041

Räckvidd	15-20 km
Bärförmåga upp till	150 kg
Vikt	22 kg
Max hastighet	6 km/h
Mått	100x44 cm
Batteri Li-on	24V/10 Ah

Pris 1490 €

Återförsäljare sökes!

Hemsida: www.kenlift.fi
E-post: info@kenlift.fi
Tel: 044 7233 800

AB Kock Metall Oy
Kockvägen 43
68920 FORSBY

Ken Lift
For Wheelchairs

Martha
FÖRBUNDET

Röda linjen

Hur mycket risgrönsgröt går åt till 20 personer?
Hur får jag bort rött stearin från julduken?
Var får jag tag på ekologisk skinka?

Marthaförbundets rådgivare svarar på dina frågor gällande julbestyren. Röda linjen är öppen 12-15.12, kl. 9-15.

Sakkunnig inom hushåll Solveig Backström
hushall@martha.fi / 043 820 0070

Sakkunnig inom hushåll Elisabeth Eriksson
hushall@martha.fi / 010 279 7279

Sakkunnig inom ekonomi Janine Smeds
ekonomi@martha.fi / 043 820 0073

God jul önskar Marthaförbundet!

Istället för att skicka julkort stöder Finlands svenska Marthaförbund kvinnostödcentren Marta Centrs i Lettland

Besvär i övergångsåren?

Övergångsåren är en naturlig tid av förändringar i en kvinnas liv. Estrogennivån sjunker och förorsakar ofta bl.a. värmevallningar, svettningar nattetid, humörsvängningar, irritabilitet, viktökning och sömnlöshet.

Femarelle lindrar övergångsårens symptom*

- Tryggt.** Femarelle är inte en traditionell soja- eller örtprodukt. Femarelle innehåller ett unikt tofuekstrakt DT56a och är en s.k. SERM-produkt som verkar selektivt på vissa mottagareceller tryggt och utan biverkningar
- Effektivt.** *Enligt vetenskapliga studier får 81% av kvinnorna med övergångsårens besvär hjälp av Femarelle redan efter 2 veckors användning.

Femarelle används redan i 15 länder och är bl.a. Norges mest använda produkt vid övergångsårens besvär.

Dosering: 1 kapsel morgon och kväll.

I hälsokostaffärer och på apotek.

Apotekare Bertil Pomoell grundade Valioravinto år 1960 för att befrämja hälsa och välmående med naturliga ämnen. Valioravinto är fortsättningsvis ett familjeföretag som utvecklar, tillverkar och säljer naturprodukter av hög kvalitet.

1960

Valioravinto

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Mannerheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Fax: (09) 278 4138.

Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

KP-BLOGGEN

"Hälften av skoleleverna i England lär ska tro att Yttre Hebriderna finns i rymden. Riktigt så exotiskt är det dock inte."

Svante Lundgren på KP-bloggen

INTE BARA VI

Guds rike är här och nu

Ibland snöar vi in i ett tänkande där vår kyrka är den enda, där vår rörelse har allt. Ändå är vi bara en droppe i kristenheten, ett litet hörn på sin höjd [...] I dag får vi på allvar ställa oss frågan: Vilka är de

sammanhang där vi faktiskt välkomnar nya. Vilka är de sammanhang där vi verkligen når ut till dem som blivit kyrkvana, till dem som tappat den gnista de en gång bar på eller dem som för vilka tron aldrig har varit central.

Per Stenberg i Kummin

Vill ge barnen julglädje

Mats Bystedt och medlemmarna i Juniorhandelskammarna JCI vill skänka julglädje åt barn i mindre bemedlade familjer.

TEXT OCH FOTO:
JOHAN SANDBERG

Vad är Joulupuu för en insamling?

– Tanken är att på lokalplan hjälpa dem som av ekonomiska orsaker inte får julklappar. Men målet för insamlingen av julklappar varierar från ort till ort. I Jakobstadsnejden är målgruppen för klapparna barn.

Hur går insamlingen till?

– Den som vill hjälpa köper en julklapp åt ett barn och paketerar in den. De förser den också med en förklarande text om vad paketet innehåller och till vilken ålderskategori och vilket kön man tänkt sig julklappen, till exempel ”leksaksbil för pojke 5-7 år.” Sen för man julklappen till en samlingsplats. Som tack får alla gåvogivare en pins.

Vem är det som får julklapparna?

– Barn mellan 0 och 18 år i familjer som befinner sig i ekonomiskt trångmål. Församlingarnas diakoniarbetare i nejden har gjort en grov uppskattning av vilka typer av mottagare som det skulle behövas gåvor till. Till exempel antalet pojkar i åldern 10-12 år.

– Men exakt vem som får dem vet vi inte. Det är diakoniarbetarna som ger julklapparna vidare till barnens föräldrar. Tanken är att barnen ska uppleva att för-

HÄR PÅ gågatan i Jakobstad kommer Mats Bystedt med flera att samla in leksaker, kläder och andra julklappar lördagen den 10 december klockan 9-16. Man kan också föra julklappar direkt till Jakobstads församlingscenter varje vardag vecka 50 mellan klockan 9-16.

äldrarna gett julklappen och inte en okänd gåvogivare.

Vilken typ av julklappar vill ni helst ha in?

– I princip tas alla gåvor emot. Det enda kriteriet vi har är att det ska vara något nytt som ser ut som en köpt julklapp. Det kan till exempel vara leksaker, kläder eller presentkort.

– Vi vill helst ha julklapparna som färdigt inslagna paket. Diakonissorna hinner inte paketera in 600 julklappar.

Vilket värde ska julklappen ha?

– Det får gåvogivaren bestämma helt själv. Men kanske runt tio euro känns lämpligt.

Har du några tips för den som har svårt att komma på något att köpa?

– Vanligtvis får vi in färre gåvor som är lämpliga för pojkar än för flickor. Det verkar som om det är lättare att köpa gåvor åt flickor, eller så är det fler flickor som köper gåvor åt flickor.

– Man kan alltid ge ett presentkort. Presentkortet ges vanligtvis till äldre barn.

Hur deltar Juniorhandelskammaren JCI i Jakobstad i insamlingen?

– Vi kommer att stå på gågatan en hel lördag och samla in gåvor. Vi är cirka femton medlemmar och det här är fjärde året vi genomför insamlingen. Ifjol fick vi in ett rekordantal julklappar, cirka 650 stycken. Allt gick åt till behövande.

Fanns det 650 behövande bara i Jakobstad?

– Nej, även om insamlingen sker i Jakobstad omfattar den också Larsmo, Nykarleby och Pedersöre. Vi inom JCI vet inte hur paketet fördelas mellan kommunerna. Det sköter diakonissorna.

Är behovet lika stort i år?

– Sannolikt är det större än i fjol. Det ekonomiska läget har inte blivit bättre, snarare tvärtom.

INSAMLINGEN JOULUPUU

Juniorhandelskammare runt om i landet samlar in julklappar (färdigt inslagna) till behövande barn i sin region. Insamlingsplatser finns bland annat i Jakobstad, Åbo och Hangö.

Mera information om insamlingsplatser och tider finns på www.facebook.com/joulupuu

– Vilket språk talas i himlen?
– Finska, för det tar en evighet att lära sig.

Prenumerera **GRATIS** på tidningen **Ljus i Öster**

Fyll i talongen nedan så får du **Ljus i Öster GRATIS** under ett år! Tidningen kommer ut åtta gånger per år. De övriga fyra månaderna får du ett enklare nyhetsbrev. Gäller enbart nya prenumeranter.

Besök gärna vår hemsida: www.ljusiooster.se

Ja, jag vill ha Ljus i Öster gratis under ett år! Samtidigt får jag boken **"Passion för det omöjliga"** - en biografi om Ljus i Östers grundare Nils Fredrik Höjjer gratis.

Namn:.....
Adress:.....
Postadress:.....
E-post:.....

DU FÅR EN BOK GRATIS!

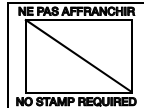

Kyrkan i öst växer trots förföljelse!

Ljus i Öster är en missionsorganisation som bildades redan 1903 och arbetar i forna Sovjet samt Kina, Mongoliet och Turkiet.

PRIORITAIRE
1:a-klassbrev

IBRS/CCRI NO: 20188626

REPLY PAID/REPOSE PAYEE SWEDEN/SUEDE

Ljus i öster
SE - 171 20 Solna
SWEDEN